

Vergaderjaar 2013–2014

31 475

Huis voor democratie en rechtsstaat

Nr. 19

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 september 2014

Bijgaand ontvangt u de bevindingen van de visitatiecommissie van ProDemos¹. Deze rapportage is gebaseerd op de uitgebreide zelfevaluatie van ProDemos en het aanvullende onderzoek dat de visitatiecommissie heeft uitgevoerd. De leden van de commissie hebben vele nuttige adviezen aangedragen ter verdere ontwikkeling van de organisatie. Na een korte samenvatting van het rapport, stip ik enkele van deze adviezen aan.

In het onderzoek komt een overwegend positief beeld van ProDemos naar voren. Er is in korte tijd een groot en actief netwerk opgebouwd en er is eveneens een levendige, gezonde en relevante organisatie opgebouwd, die veel bezoekers trekt en betrokken medewerkers heeft. De commissie is ervan overtuigd, dat ProDemos een belangrijke rol vervult in het verspreiden van het gedachtegoed op het terrein van de democratische rechtsstaat, nu en in de toekomst. Waarbij zij in belangrijke mate kan bijdragen aan de verankering en bescherming van een fundamenteel onderdeel van onze samenleving, dat vaak als (te) vanzelfsprekend wordt gezien.

De commissie constateert dat in de motie Heijnen van 24 juni 2013 over ProDemos (Kamerstuk 33 609, nr. 8), de nadruk ligt op het verhogen van de bezoekersaantallen. Echter, ProDemos zou wat betreft de commissie in kwalitatieve zin meer de nadruk kunnen leggen op het bevorderen van een positieve attitude ten opzichte van democratie en rechtsstaat bij bezoekersgroepen waar dit bijzondere aandacht behoeft. Verder zou zij meer het publiek niet alleen kunnen informeren, maar ook activeren. Zeker bij groepen, die al een behoorlijke kennis en acceptatie van de democratische rechtsstaat hebben, acht de commissie dit zeer wel mogelijk. Zij stelt verder, dat op dit moment noch ProDemos, noch de Tweede Kamer voldoende capaciteit in huis hebben, om de in de motie

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Heijnen genoemde bezoekersaantallen (250.000 per jaar) te kunnen verwerken. Zij raadt ProDemos dan ook aan, de ontwikkeling van het aantal bezoekers goed te volgen en te anticiperen op knelpunten.

De commissie is onder andere voorstander van het uitbreiden van ProDemos op locatie (dat wil zeggen dat ProDemos activiteiten onderneemt door het hele land), zodat ook mensen die letterlijk en figuurlijk verder van het «Haagse» afstaan beter bereikt kunnen worden. ProDemos zou kunnen gaan werken met ambassadeurs op locatie en mede in dit opzicht intensiever kunnen samenwerken met overkoepelende organisaties, zoals de VNG. Ook zou zij kunnen onderzoeken in hoeverre ProDemos virtueel bij bezoekers kan worden gebracht.

In het onderwijsveld zou ProDemos een stevigere plek kunnen proberen in te nemen, door essentiële invullingen aan te leveren, op de eigen thematiek.

De democratische rechtsstaat heeft haar oorsprong in de trias politica. De commissie adviseert daarom – en anders dan op dit moment het geval is – alle onderdelen die daaraan bijdragen, stevig bij de positie en opdracht van ProDemos te betrekken, zowel inhoudelijk als financieel. Zij adviseert ook en in lijn hiermee, het aantal subsidieverstrekkers uit te breiden naar gelieerde partijen, bestaande uit vakministeries (bijvoorbeeld de Ministeries van OCW, VWS, SZW), de provinciale en lokale bestuurslaag en de instituties van de rechtsstaat. Ik verwacht dat ProDemos deze en andere in het rapport genoemde aanbevelingen verder zal oppakken. Waar ik dit kan ondersteunen, doe ik dat natuurlijk graag.

Tot slot wil ik de leden en de secretaris van de visitatiecommissie hartelijk danken voor de intensieve betrokkenheid, die zij de laatste maanden hebben getoond en voor de nuttige adviezen, die zij ProDemos hebben meegegeven.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk